

MIC. # 8746 (RAB. 2015)

HILLEL BEN ELIAKIM,

הלל בן אליקים,

PERUSH 'AL TORAT KOHANIM.

פירוש על תורת כהנים.

SEPHARDIC SCRIPT

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

להים שדי צבאות דאי קלל חייב מיתה תלל כי יקלל אלהיו דלהכי כח אהין ולא
כח יי לא שמעי דחייבין בכינוי כי הוכי דחייבין בשם היומיוחד על שאר
כל הפיננים באזהרה דלל פת בהו מי עה כי היכי דצ בשם היומיוחד דכ ונוקב
שם לי מותיומת לא כח ביה ושם חטאו ופת בכינוי לאו דצ להים לא תקלל
דמלל דהאי דצ פת חטאו דהינו מלקות ואי אמרת האי אלהים לא תקלל
בדיונים הפ מדבר הפ ההוא ליבא דל ישמעל אבל ליבא דל עקי הוי אזהרה
למקלל לשם היומיוחד דתע ליה כמכילתא אבל דבן דהכא דרשי ליה האי דצ
להים לא תקלל אזהרה למקלל בכינוי דחייב מלקות ונאמ להלן דהינו בדודיתו
נשיאות חטא דצ ואיש אש יש פב את דודיתו ערות יודו גילה חטאם ישאו
עירי ימותו מה להלן כרת דצ עירי ימותו ימותו אף טאן כרת כבעל
דבב לו שיהו לו טאויבם להביא את המקלל אביו ואמו כו כלום כיון דכח
ונקב שם יי מותיומת בעקבו שם יומת למה לי לא להכי כח לשמעל מירבו ייא
דקרא שהמקלל אביו ואמו דכח בהו ומקלל אביו ואמו מות יומת שאינו חייב
עד שיקללם בשם הקודש דמשל הכי בקבו לאביו ולאמו בשם יומת ואילא
לא מיחייב מיתה ובשבועת בפ שבועת העדות גרפי ליה הפ ל מנחם ברו
יוסי אונג בעקבו יומת מתל שם למעלה המקלל אביו ואמו שאינו חייב לא עד
שיקלל אשה מכה מנ דחייבת מיתה תלל מכה איש ומת מות יומת דמכה סתם
כחבין איש בין אשה אין לי דחייב לא דחכה את האש דהא כח מכה איש הכה
את האשה מעלין ואת הקטן והמיתן מנ דחייב מיתה תלל אוש כי יפה דמשמע
לכל מי שיכה בין אשה בין קטן יכול הפה את הנפלים יהא חייב דהינו שנוכד
בן שמונה חי וזל מכה איש מה איש מיוחד כו לא ספקי בן שמנה חי שאינו בן קיימא
עד שיכה את כל נפשו דהינו שיהרגו לגמרי להביא את שיהיה ויש בו כדי
להמית בה הוא אבן או בעץ שהטלו ואכתי לא מית לגמרי ובא אחר והמיתו
בדי זה חייב מפע שקירב את מיתתו ואע"ג דאי לא המיתו אחרון הנה מאות דהא
הוה בההיא בנאה כדי להמית הראשון פטור דהא לא המית את כל נפשו והאחרון
חייב משום דהמית את כל נפשו אילו נאמ מכה נפש בהמה ישלם ולא כרת
ושלמה היית אומ מכה אדם ישלם בהמה דהאי דכח מזה נפש משל נפש אדם
וקאמ בהמה ישלם וכשהוא אומ ישלמה בבהמה עשיק' דמשל מכה נפש בהמה
ושלמה להביא נפש דבהמה דהכה תלל טאמר עשה כן יעשה לו דמשל דכו הוכי י
דעשה בעמיתו כן יעשה לו דאפי' מועץ אזנו תלל בשערו תלל רקק ונגעב הרק

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

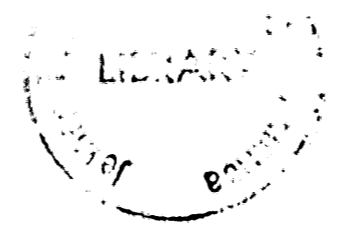
דוהיב ליה דמי בשתו כי היכי דיהיב ליה דמי מומו דבמוס לא קא יהיב ליה אלא דמיס
טמטש לקמן במטך מכה בהמה ומכה אדם מה מכה בהמה בתשלומין אף מכה
אדם בתשלומין מנה הכו לאחל ידו או בלח הינו דף ובפיקס פיקודי ובגוימוס
הינו נירות שבידו הינו אגדה של נירות וכל טאשר עשה כף יעשה לו ואיהוא נמי
עשה מעשה וחייב פחבלו דוהיב ליה דמי חבלו השיך בו את הכלב הינו דהקריב
פיה כלב על גבי חרו ושכו דהוה ליה מעשה ביד מלך טאשר יתן מוס והפא לא עבוד
מעשה ביד והדי טעור יכול כיון דפא טאשר יתן מוס באדם וג אפי סימא את עינו כו
ומכה בהמה כו וקא פריך בבצא קמא בפו דהחובל הי מכה אילנא מכה בהמה ישלם
ומכה אדם יומת דהוה בקטלא כול לא מכה בהמה ישלמה נפש תחת נפש וסמיק
ליה ואיס כו יתן מוס בעמיתו ופריך והא לאו מכה כול ומסדף הטאה הטאה קאמ
טאמ הטאה באדם וטאמ הטאה בהמה מה להלן בתשלומין אף טאן בתשלומין
ופריך והא כתיב ואיש כי יכה כל נפש כלומ מדכ כל נפש ולא כול נפש משג דאפילו
בחבלות לחייב עין תחת עין ממש ומסדף האי דכ יומת בממון ומהדר ואימא
מידה ממש ומסדף לא כל דעג חדא דהא אדקש למכה נפש בהמה ועוד פלג בתריה
טאשר יתן מוס באדם כן יתן בו ומאי נאס נפשיך לול תוב הכי קא קשיא ליה לעא
קמא וליגמר ממכה אדם יומת דנין נזקים מטקיס ואין דנין נזקים ממיתה לא אודצה
דנין אדם מאדם ואין דנין אדם מבהמה הלי הוא אומ ולא תקחו כופה לנפש דווח
לרוצח אי אתה נוטל כופר כו מכה אדם מכה בהמה מלכל והלא כבר נאמר
לעול איש כי יכה וג וכל מכה נפש בהמה ישלמה לפי שנאומה אביו ואמו יכול
מורל ומכה אביו ואמו מות יומת ליה חייב מיתה עי סיפה שניהם כאחת
ולך ומכה אדם יומת אס אינו ענין למכה אדם דהא כול ואיש כו יכה כל נפש
אדם מות יומת תגו ענין למכה אביו ומשג דאפי הכה אחד מהם מה מכה
נפש בהמה עי שיעשה בה חברה לא מייחייב בתשלומין דמפחיתה מדמיה
אף מכה אדם דהינו מכה אביו עי שיעשה בו חברה לא מייחייב מיתה מה דייט נ
נפשות בדרישה ובחקירה זכיל ודדשת וחקרת אף דייט ממונות כו ואעג דהשתא לא
עבדי דרישה וחקירה בדיני ממונות משום שלא תעול דלת בפני לויין והכי מפרס
לה בפד ג בסנהדרין אי מה דייט נפשות בלג דתגן בסנהדרין ושפטו העדה והעלו
העדה עדה שופטת ועדה מעלת הפי כאן כ דעשה הויאם כדכ עד מתי לעשה
הדעה הזאת יצאו יהושע וכלב משנים עשר מרגלים ונשארו וקרי להו עשה
וכא לא תהיה אחרי דביס לרעות מדקאמ לא תהיה אחרי דביס לרעות מסכלא

כל עץ מאכל ועבלתם ועלתם אתם ונ' ובחדש ד' כי תבואו א הארץ אשר אני
נותן לכם וקצרתם את קצרה וכל ולחם וקל וטרמל לא תאכלו וג' הגיע יובלים
ותחייבו בעומר דכל והבאתם את עומר ראשית קצירכם א הטה ל' י' שנה
ותחייבו במעשר דשבע שנים כובשו ושבע שנים חילקו ובתר הכי זרעו ותחייבו
במעשר ומנלן דשבע שנים טובשו דהכי אל ליה כלב ליהושע בזמן דקא סלג נחלת
בן ארבע שנה אנן בשלח משה עבד יי' אותי וג' ועתה הנה אנכי היום בן חמש ופאתי
שנה ותגיא שנה לאשונה עשה משה את המעשר שניה הקים אתה מעשרך ושלח
מרגלים ט עבד ישר את הירדן בד סמה הוה ברי תמנן נבי תרתי דלא שני עבדו
בטר מרגלים במדבר כי קא סלג נחלת אל בן חמש ושמונים שנה דשבע שבע
ושבע שחילקו מנלן איבעי תימא מדשבע כובשו ושבע חילקו ואיב אי מד' י'
משחת ליה י' שנה אחר אשר בוכתה הער לא הכי דכל מעשרים וחסמש שנה
לנלותינו בראש השנה בעשור לחדש ב' י' עשה אחר אשר הוכתה הער איזן הוה
שנה שדאש השנה שלה בעשור הוה אול זה יוכל דמשל ב' י' שנה הוה בטר דהוסתה
הער והוה יוכל ופולתו שני דעבוד ישר משבענו לארץ עד שחרב בית המקדש הוה
לה תמני מאה וחמשין דכתיב ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל
מארץ מצרים ויבן הבית ליה דל ארבעין שטן דבמדבר טשן להו ארבע מאה
וארבעין וארבע מאה ועשר דקס הבית הא תמני מאה וחמשין דהוה להו י' י' וכלת
שוק בשנה דל ארבע עשרה שטן שכיבשו וחילקו דלא הוה מע ומסחת לה
דהוה ליה יוכל בטר דהוכתה הער י' שנה ואילא משחת דהוה יוכל בטר י' י'
דהוכתה הער לא בזמן דהוכתה הער הוה יוכל והכי מטרט לה בערכים בטר
איזן בערכין פחות מסלע וכיון דהוה להו ארבוסר מכניסתן לארץ ובטר הכי זרעו
ותחייבו במעשר התחיל מונע לשמיטה בטר דחלקו ולמשיך וחת שנה עשו ש'
שמיטה י' דטבשו וחילקו וז' לשמיטה הא כ' וחד' בטר ששים וארבע עש יוכל
דהינו י' ע' שחילקו וחמשין דיוכל הא שיתן וארבע' לעדוד היוע דחפץ תחת
הגפס לרפויי ארעא' לגכש הינו דקא עקר להו לעשבים מן השדה וספור
הינו זומר כדכ לא תזמור ומתרג' לא תבסח סא לכיסוח היט דגייז להו לעשבים
מן השדה ולא דעקר לחובהדי שורשי' לביקוע הינו דקא חפר תותי גפס גמט
כי היכי לאקוויי מוא התם מ' זבלן הינו דיהבי זבל בעקר אילנות מפרקין ה'
הינו דאס גדל דקע על האילן מפרקין ממנו ואיכא דאמרי דמפרקי אבנים
שעל גבי עקר האילן ומאבקין שטעלן אבק מעל גבי האילן סא נותנן אבק

דעטובה הולכים אחד רבים דהנו דאי איכא מחייבין וואו מזכין דהולכים אחר רבי
דמזכין אס כן למא נאל אחרי רבים להטות לא להכי נאל לא שמועני לא דהטויתך
למנדה הטויתך לרעה הטויתך לטובה עלפ ער אחר דאזלונן בטר ווא דמזכין דהו
לה מכרוע הטויתך לרעה עלפ שנים דהינו להטות אחרי רבים לחיים על
שנים דער שיהו שנים מכרועין בטר מחייבין לא מטין בטר מחייבין דהו להו
כז די מזכין ויב מחייבין אין בית דין שקול מוסיפין עליהם עוד אחר דהו
להו כג ואי אמרת סוף סוף לרעה עלפ שנים לא משכחת לה אי ווא מזכין ויב
מחייבין אפתי חד הוא אי ו מזכין ותלת עשר מחייבין תלתא הו דמכרועי ונל
תרי הכי קא פריך תתם ומשני אי אתה מוסיף לא במוסיפין דאי אוכא אחד
עשר מזכין ויב מחייבין מוסיפין עליהם עוד אחר דהו להו ווא מזכין ויב מחייב
דהטויתך לרעה הו עלפ שנים ואי מזה איהו להוסיפו בלג יוסיפו עוד
הדיינין ער שבעים דהו להו שלשים וארבעה מזכים ולו מחייבין ואפלי בא דר
יהודה דאל סנהדרין גדולה שבעים ואי הו לה מזכין ולה מחייבין הו שקלו וטרו
ער דהו חר מנייהו מטה בהדי הק דמחייבין דהו להו תרי מכרועין על עין
תחת עין רובה כלמא מרפ כאשר יתן מעם בארם כן יתן בו מתל עין תחת עין
לא לרבות דיני ממועות דאעג ולתא כג לא בית דין דתלת סגל ה דהאי דכעין
תחת עין בתשלומין הוא דכ דיהיב לה דמי עני . אף לשמיכה שם יכו את ידיהם
עליו כדכ ומאכו כל השומעים ונ אף לרחיה כדתם בסנהדרין ציונס קולה היה
גבוה שתי קומות ואחד מן העיים דוחט על מתנו כו אף לתלייה דתלוהו כדתם
התם כל הנקלן נתלן אף לא תלן נבלתו על העץ כלמא אף מדות ליה הוסיפין
נבלתו על העץ דקיימו מאי דכת לא תלן נבלתו על העץ

סליקא לה פרשת אמור א הכהנים
תהלה לאדוני האדונים

מה ענין שמיטה לענין הר סיני כלמא מאי שני דכפ בהר סיני לענין שמיטה בלג
והלל לה מצוות כולן נאמדו כללתייה דהינו ושבתה הארץ ומכליל בהאי קרא כל
מלאכות שבשדות ושכרמים ודקדוקיה הינו פרטות דפרט כל מילי דבמלאכות
בדיקדוק כמין זריעה ומידה ופולהי שאר מלאכות אף כל כו וכול משבאו לעבר
הירדן כו כדמפרטין לעיל גבו העומד כון שעברו ישל את הורדן נתייבו בתל
דכת בבאכם א הארץ אשר אני מביא אתכם שמה והיה באכלכם מלחם הארץ
וסיימו ונ לאשית ערסותיכם חלה ונ ובערלה דכג וכו תבואו א הארץ ונשעתם

410 # 8246